

Erdőjáró

A DALERD ZRT. TÁJÉKOZTATÁSI KÖZPONTJÁNAK LAPJA

XII. évfolyam 2. szám, 2013. július

Vezetőváltás

SPIEGEL ENDRE AZ ÚJ VEZÉRIGAZGATÓ

A Magyar Fejlesztési Bank Zrt., mint a DALERD Dél-alföldi Erdészeti Zrt. tulajdonosi jogainak gyakorlója, nyugállományba vonulása alkalmából 2013. június 10-i

hatállyal felmentette vezérigazgatói tisztségéből Vass Sándort, és ugyanezen időponttól kinevezte Spiegel Endre erdőmérnököt a Társaság vezérigazgatójává.

Ismerkedés az erdővel

KÖRNYEZETI NEVELÉS HATÁROK NÉLKÜL

A csaknem egy évtizede futó „Környezeti nevelés határok nélkül” c. közös program keretében nagyváradai gyerekek jártak Gyula-Városerdőn. Április elején a Dalerd Zrt. erdészeti erdei iskolája látta vendégül a Szacsavay Imre Általános iskola első osztályosait és tanítóikat.

A gyermekek megismerkedtek a környék erdeinek életével, az erdészek mindennapjaival, a különféle természetes anyagok felhasználási módjaival, s a csapadékos időjárás jóvoltából a gumicsizma és az esőkabát hasznosságával is.

VID KATALIN

Természettel beszélgetve

ÉLŐVILÁG-ISMERETI VERSENY

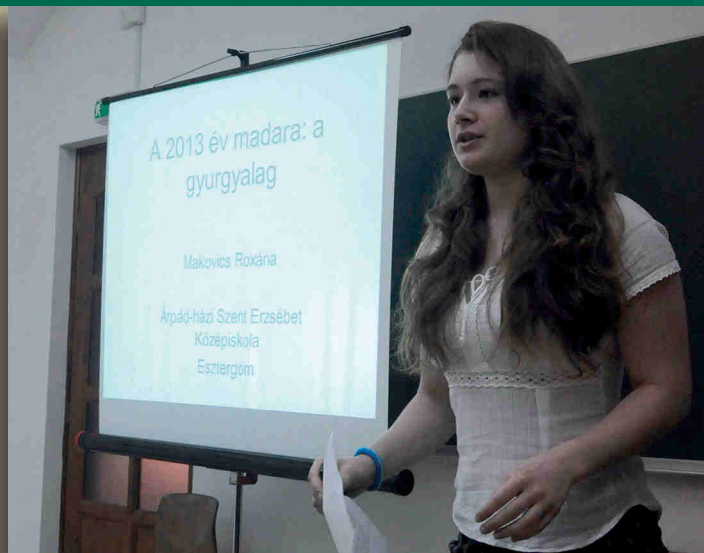
Május 8-án eredményesen véget ért a háromnapos Assisi Szent Ferenc Élővilág-ismereti Verseny Gyula-Városerdőn. A gyulai Karácsonyi János Római Katolikus Gimnázium ötödik éve szervezi meg a 7-8. és 9-10. évfolyamos diákok számára a meghívásos természetismereti vetélkedőt.

Az ország távoli területeiről összesereglett diákok saját munkájuk alapján előadásokat tartottak, fajfelismerési versenyen vettek részt. Összemérték tudásukat a gyakorlatban is. A terepen kellett megoldaniuk tájékozódási, környezetismereti feladatokat, miközben komoly fizikai megterhelést

jelentő távot kellett önállóan megtenniük. A versenyt évek óta a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság és a DALERD Délalföldi Erdészeti Zrt. segítségével bonyolítják le a szervezők.

Az idei embert próbáló versenyen a 7-8. évfolyamos korosztályban, holtversenyben első helyezett lett Fábíán Péter Imre (Kétsoprony) és Polgár Patrik (Keszthely), harmadik pedig Zsiros Csanád (Békéscsaba). Az idősebb korosztályban első helyezést Szabó Ágnes (Békéscsaba), második helyezést Kaczmarczyk Julianna (Esztergom), harmadik helyezést Brogli Réka (Kazincbarcika) ért el.

PUSKÁS LAJOS

FOTÓ: PAPP ZSANETT

Holisztikus erdőkezelés

ÖKOSZISZTÉMÁKBÓL ÁLLÓ MOZAIKOK

A holisztikus erdőkezelés gondolatát a természetes folyamatokra épülő erdőgazdálkodás és a tartamosság jegyében a PRO SILVA szövetség (a PRO SILVA a természetes folyamatokra alapozott erdőgazdálkodást szorgalmazó erdészek 1989-ben, Szlovéniában alapított európai szövetsége) vetette fel.

Eszerint a táj egésze voltaképpen különböző ökoszisztémákból álló mozaikok összessége, s az erdei ökoszisztéma a táj egyik leglényegesebb természetes eleme. Ennek értelmében a holisztikus erdőgazdálkodásra vonatkozó alapelvek elfogadása az egész tájra jótékony hatást gyakorol. Idézet a szövetség honlapjáról: „valamikor Európa legnagyobb részét erdő borította, az őshonos flóra és fauna többségének élőhelyét biztosítva. Azokon a területeken, ahol az erdősültség lecsökkent, a megmaradó erdőknek kell - amennyire ez egyáltalán lehetséges - a valaha volt nagyobb erdőségek szerepét betölteni. Az erdőgazdálkodásnak ezért számításba kellene venni az egész tájat. A faegyedek szintjén végrehajtott tevékenységnek kapcsolatban kell lennie az egyes faállományokkal, az egész erdővel és az azt körülvevő tájjal. Az erdőgazdálkodás magában foglalja a hozzáférhető energia hasznosítását és az ökoszisztéma azon részeibe történő irányítást, ahol a gazdálkodás kitűzött céljait maximálisan szolgálja. Egy többfunkciójú erdő - a PRO SILVA alapelvek értelmében - szolgálja az általános tájvédelmet, megőrizvén az energia- és vízforrásokat, a táj természetes

termőképességét, valamint a táj egészének működését.

Egy ilyen erdő viszonylag nagy fakészlettel, állandóan változó szerkezettel, a termőhelyhez teljesen adaptálódott fafajokkal rendelkezik. Szegélyét körültekintően, az erdő belsejének védelmét szolgáló módon kell kezelni. Az erdőknek különösen fontos szerepe van az ártereken és a magas hegységekben. Az ilyen erdőterületek különleges növény- és állatközösségeket tartalmaznak, és termőhely specifikus gazdálkodást igényelnek. Egy holisztikus megközelítésnek az egyes erdőterületek és a közöttük lévő összeköttetések megerősítését kell szolgálni, így hozva létre természetszerű élőhelyek művelt területeket és városokat körülvevő és átszövő hálózatát.”

A holisztikus szemléletű erdőkezelés szerint tehát az erdei ökoszisztéma egyes elemei általában olyan összehangolt rendszert alkotnak, amelyek külön, külön, egyszerűen csak önmagukban nem őrizhetők meg. Az erdő hosszabb távon csak teljes és működőképés rendszer formájában tartható fenn. Ezért e megközelítésnek alapelve, hogy az erdei talajok, a vegetáció, az állatvilág, a különböző élőhelyek és természeti értékek egy olyan összefüggő rendszert alkotnak, amelyek ugyan folyton változnak, mégis egységes egésznek tekintendők.

A holisztikus megközelítés nem elég megérteni, hanem olyan erdőgazdálkodási módszereket kell alkalmazni, amelyek kíméletesebbek és kevésbé akadályozzák az ökoszisztéma működőképességét.

VID KATALIN

A tiszavirág

RÖPKE ÉLETÜK CSODÁLATOS LÁTVÁNY

Június harmadik hetében egy különleges szépségű természeti látványosság, a tiszavirágzás szemtanúi lehettünk a Körösökön. Az előző mondatban semmiféle fogalomzavar nincs: a tiszavirág (*Palingenia longicauda*) a kérészfélék közé tartozó, fokozottan védett, különleges rovar, mely a legnagyobb méretű kérészféle Európában. (A hím farokfüggelékkel együtt a 10-12 cm-es hosszt is elérheti, s szárnyfesztávolsága 6-7 cm.) Látványos rajzása révén vált közismertté, s nem csak a Tiszán, hanem annak mellékfolyóiban is megtalálható.

A tiszavirág jelentős természeti örökségünk. A faj egykor Európa-szerte elterjedt volt, napjainkra azonban a kontinens legnagyobb részéről eltűnt, tömegesen már csak Magyarországon, a Tiszában és mellékfolyóiban található. Az állományok eltűnését, ill. megritkulását a mederalakítások, a műanyagos partvédelem stb., de leginkább a folyók elszenyveződése okozta.

A kérészek három évig lár-

vaként élnek az iszapban, majd az egész populáció szinte egy időben rajzik ki és párosodik, ezt követően pedig elpusztul. Az imágók általában az esti órákban aktívak.

A hímek az utolsó lárvastádiumot követően nehezebben repülő ún. szubimágókká válnak, amelyek a partra repülnek, s cserjékre, levelekre kapaszkodva újra vedlenek, alakulnak át párzóképes imágókká, s csak ezután kezdik meg néhány órányi vagy félnapos, „tiszavirág-életüket”.

A nőtények valamivel később jelennek meg, mint a hímek, és levette lárvaöröküket, egyből imágóvá alakulnak, s készek a párzásra.

Rövid életük során nem táplálkoznak, csupán násztáncot repülnek, párzanak, majd petéznek és ezután elpusztulnak. Az elpusztult tetemek a folyók vizét szinte teljesen betakarják.

Látványos rajzásuk olyan jelenség, mintha millió kis virág borítaná be a víz felszínét, ezért nevezzük tiszavirágzásnak.

Röpke életük csodálatos látvány. Ha sikerül megfigyelnünk, páratlan természeti csodára lelünk a folyóparton.

VID KATALIN

Emberöltő

AZ ERDŐK ÁTÍVELIK AZ EMBER ÉLETÉT

Az erdők átívelik az emberi életet. Még egyes fák is több emberöltőnyit élhetnek. A dúkerek erdő neve több mint 500 éves, az irodafa 50 éve kapta a nevét a nagy erdőtelepítések idején. Közösségeink is átkötik az egyes emberek életét.

Az egészséges emberi közösségek is olyanok, mint az egészséges erdők: jelen vannak a csöppnyi magoncok és

az éltes, terebélyes tölgyek is. Június utolsó szombatján az erdészek családjai találkoztak a DALERD Zrt. Tájékoztatósi Központjában, Gyula-Város-erdőn. A legifjabb magonc címet Gaest Bianka nyerte el. Sajti Gábor bácsi, pósteleki és geszti erdész, 90 évével a legidősebb tölgyek szerepét kapta a hagyományos családi napon.

PUSKÁS LAJOS

Gyertyafényes tárlatvezetés

MŰZEUUMOK ÉJSZAKÁJA A KASTÉLYBAN

A zivataros időjárás ellenére szép számú érdeklődő vett részt június 22-én a Dalerd Zrt. által szervezett Múzeumok Éjszakáján.

A civil szervezet által fenntartott Gyulavári Kastélyban megtartott rendezvényen a városrész négy órási áramszünete miatt a gyertyafényes tárlatvezetés vette át a fő szerepet.

A program a Fenntartható fejlődés épületében – erdész

szakvezetők által – tartott tárlatvezetésen túl, formabontó elemeket is tartalmazott.

Az állandó kiállításba becsempészett régi, ám nem oda való tárgyak megkeresése izgalmas feladatot jelentett az imbolygó fényben. Ez az éjszaka – a távoli villámok morajával, fel-felvillózó fényével, a gyertyák melegével – feledhetetlen élményt nyújtott minden résztvevő számára.

VID KATALIN

Szomszédolás és szakmai továbbképzés

A DALERD ZRT. ÉS AZ ERDÉSZETI EGYESÜLET KÖZÖS SZERVEZÉSÉBEN

Szakmai továbbképzés keretében a mezőhegyesi állami erdőgazdálkodással ismerkedtek a Békés megyei erdészek. A Körösök völgyétől jelentősen eltérő élőhelyen évtizedek óta fo-

lyik a régi akácok fajcserés felújítása. Ma már középkorú magtermelő kocsányos-tölgyes is gazdagítja a mezőhegyesi erdőbirtokot. A vendéglátók jogos büszkeséggel számoltak be

az elmúlt évek viharkárainak sikeres felszámolásáról is. A DALERD Zrt. és az Erdészeti Egyesület közös szervezésben zajló program-sorozat az erdész szakma mindennapjainak nélkü-

lözhetetlen eleme. Az erdők lassú folyamatait, nehezen megszerezhető tudásanyag megköveteli, hogy folyamatos képzésben vegyenek részt a szakemberek.

PUSKÁS LAJOS

Előzetes a következő negyedév programjaiból

JÚLIUS 27.: Országos Postás és Távközlési Természetbarát Találkozó tájékoztató futóversenye Gyula-Városerdőn

AUGUSZTUS 31.: Országos tájékoztató futóverseny Ásotthalmon

SZEPTEMBER 7.: Mártélyi családi nap

SZEPTEMBER 30–OKTÓBER 06.: Erdők Hete 2013.

ERDŐJÁRÓ – A Dalerd Zrt. Tájékoztatói Központjának információs lapja. A Gyulai Hírlap melléklete. Kiadja a Dalerd Zrt., Szeged, Zsótér u. 4/B. Felelős szerkesztő: Puskás Lajos. Szerkesztő: Vid Katalin. A szerkesztőség címe: Dalerd Zrt., 5700 Gyula, Kárpát u. 4. Telefon: 06-66/468-907. Fax: 06-66/465-655. E-mail: erdeiiskola@dalerd.hu. Nyomdai előkészítés: Gyulai Hírlap Nonprofit Kft., 5700 Gyula, Petőfi tér 3. Felelős vezető: Mocsár-Pörjés József. Nyomtatás: Mozi Nyomda Bt., 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B. Felelős vezető: Garai György.

MFB
Magyar Fejlesztési Bank
Zártkörűen Működő Részvénytársaság